

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (BSL-๒)”

จัดโดย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

วันที่ ๓ - ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ เวลา ๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมข้าวหอมมะลิ อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยีชีวภาพ การเพาะเลี้ยงเซลล์ การตัดแปลงพันธุกรรม การใช้เชื้อจุลินทรีย์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสิ่งมีชีวิต เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านเกษตร อาหาร พลังงาน สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการวิจัยดังกล่าวมีความเสี่ยงจากการสัมผัสหรือรั่วไหลของเชื้อจุลินทรีย์หรือสารชีวภาพที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน สิ่งแวดล้อม และชุมชนโดยรอบ ดังนั้น การจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety) และการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ทุกสถาบันวิจัยและห้องปฏิบัติการจำเป็นต้องตระหนักและปฏิบัติตามมาตรฐานอย่างเคร่งครัด

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลและสนับสนุนการวิจัยของประเทศ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานที่ดำเนินการวิจัยเกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตระดับเสี่ยง (Risk Group) ต้องมีระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพตามหลักเกณฑ์ของห้องปฏิบัติการระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosafety Level: BSL) และให้มีการฝึกอบรมบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย โดยเฉพาะการดำเนินการในห้องปฏิบัติการระดับ BSL-๒ ซึ่งเป็นระดับที่ใช้ในการจัดการกับจุลินทรีย์ที่อาจก่อให้เกิดโรคในมนุษย์ได้แต่สามารถป้องกันได้ด้วยมาตรการควบคุมที่เหมาะสม

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่มีภารกิจด้านการวิจัย พัฒนา และบริการวิชาการแก่สังคม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของผลงานวิจัยและความปลอดภัยของบุคลากรและนักศึกษา ตลอดจนเพื่อรองรับการตรวจประเมินและรับรองห้องปฏิบัติการตามมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ดังนั้น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จึงกำหนดจัด การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ (BSL-๒)” ระหว่างวันที่ ๓-๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยใช้หลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และกรมวิทยาศาสตร์บริการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักความปลอดภัยทางชีวภาพ การบริหารจัดการความเสี่ยง การจัดการของเสียจากห้องปฏิบัติการ การใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัย ตลอดจนการซ้อมปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิจัยได้อย่างปลอดภัย มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กรอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยและบุคลากรด้านการวิจัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้มีความเข้าใจกฎระเบียบ หลักการและแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๑ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

๓.๒ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

๔. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

วันที่ ๓ - ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

๕. สถานที่ในการดำเนินการ

ห้องประชุมข้าวหอมมะลิ อาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

๖. กลุ่มเป้าหมาย

อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาและบุคลากรด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน ๑๐๐ คน

๗. รูปแบบการดำเนินการ

การอบรมประกอบด้วยภาคบรรยาย และภาคปฏิบัติการ

๘. การประเมินผล

๑. ผู้เข้าร่วมอบรมต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของเวลาการอบรม

๒. ผู้เข้าร่วมอบรมต้องผ่านการสอบวัดความรู้ภายหลังการฝึกอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยเกณฑ์คะแนนร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป จึงจะได้รับใบประกาศนียบัตร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

นักวิจัยและบุคลากรด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ สามารถดำเนินงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพ และห้องปฏิบัติการได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ